

Datum
2024-06-03

Diarienummer
KS/2024-00110
Ert Dnr LI2023/03401

Gällivare kommun
Stöd och utvecklingsförvaltningen

Yttrande delbetänkande SOU 2023:46 jakt och fiske i renbetesland

Bakgrund

Gällivare kommun har fått möjlighet att yttra sig angående delbetänkande SoU 2023:46 – jakt och fiske i renbetesland.

Utredningen är av betydande karaktär då den syftar till att föreslå reglering kring småviltsjakt och fiske på statens mark ovan odlingsgräns.

Då remissen avser att yttra sig gällande delbetänkandet är Gällivare kommuns beslut att invänta slutbetänkandet innan yttrande lämnas.

Yttrande

Att Renmarkskommitténs omfattande delbetänkande belyser flera frågor med direkt bäring på Gällivare. Kommunen välkomnar möjligheten att som remissinstans kunna yttra sig i den för många kommunmedborgare viktiga och helt centrala frågan om jakt och fiske i renkötselområden inom och utanför Gällivares gränser. Gällivare omfattar också till övervägande del Girjas sameby, det vill säga det geografiska område som var föremål för Högsta domstolens behandling och avgörande i det så kallade Girjas målet i januari 2020. Girjasdomen medförde ett behov av en förnyad bedömning av rättsläget mm avseende i första hand småviltsjakt och fiske på den av staten ägda marken i förhållande till samebyarna. Gällivare kommun delar uppfattningen att Girjasdomen medförde ett sådant behov och välkomnar därför Renmarkskommitténs uppdrag som sådant. Gällivare kommun värnar alla invånares lika möjligheter till rekreation och friluftsliv. Jakt och fiske utgör för många kommunmedborgare en viktig del av livet.

Inom kommunen finns det familjer som i generationer utövat jakt och fiske, enskilt eller tillsammans med andra i de många jaktlag som uppstått och utvecklats genom åren. Jakten och fisket är för många en stark del av identiteten som Gällivarebo. Detta förhållande tas alltid på stort allvar och i beaktande i den generella kommunala planeringen, inte minst när det gäller frågor om allmänhetens tillgång till skog och mark. Det finns en utbredd oro och osäkerhet hos många i Gällivare vad gäller den framtida jakten och fisket. Kommunens förhoppning är att kommitténs arbete i förlängningen ska kunna leda till en situation som präglas av förutsägbarhet och där olika intressen jämkas samman för de många bästa. För att detta ska vara möjligt är det kommunens uppfattning att kommittén i sitt fortsatta arbete behöver än tydligare beakta den mångfald av perspektiv som utredningsarbetet hittills stött på. Utöver uppenbara intressen hos enskilda inom lokalbefolkningen finns också det lokala näringslivet, där besöksnäringens intressen behöver beaktas särskilt. I likhet med kommittén ser inte heller kommunen (ifråga om framtida reglering, jfr bilaga 3) att en ovillkorad övergång av rådjur till samebyarna skulle kunna möta de intressen som behöver beaktas. Även om det finns en osäkerhet kring Girjasdomens prejudicerande effekter, är det ett rimligt antagande att även andra geografiska områden kan komma att påverkas och förändras de kommande åren.

Datum
2024-06-03

Diarienummer
KS/2024-00110
Ert Dnr LI2023/03401

Gällivare kommun
Stöd och utvecklingsförvaltningen

Gällivare kommuns bedömning är att en modell med fortsatt exklusiv statlig upplåtelse är orealistisk. Kommitténs förslag om rådighet ”med krav på hänsynsfull utövning” är därför mer relevant i ljuset av Girjasdomen. Därmed inte sagt att den föreslagna hänsynsmodellen är oproblematiserad. Gällivare kommun ser potentiella utmaningar i en fortsatt otydlighet och med därtill fortsatt osäkerhet. Det är av största vikt att en eventuell framtida hänsynsmodell inte ska kunna missbrukas av den som i det här fallet tillerkänts rådighet och upplåtelse rätt över jakt och fiske. Gällivare kommun vill understryka det som i betänkandet nämns om sakliga skäl respektive kontraheringsplikt (sid 694-95), det vill säga att det måste finnas godtagbara skäl för att, vid bland annat monopolliknande situationer, vägra ingående av avtal. Förslaget om tillskapande av en tillsynsmyndighet (”Renmarks nämnden”) välkomnas. Det är Gällivare kommuns uppfattning att det av kommittén utpekade huvudalternativet (”Hänsynsmodellen”) behöver fortsatt utredas. Inriktningen bör vara att se över ytterligare vilka möjligheter, inklusive genom författningsändringar, som finns för att skapa en reglering som värnar alla relevanta intressen.

Birgitta Larsson
Kommunstyrelsen ordförande